

27 Φεβρουαρίου, 1990

[Α. Ν. ΛΟΪΖΟΥ, Π., ΜΑΛΑΧΤΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ,
ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ,
ΝΙΚΗΤΑΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

1. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΖΕΝΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΗ,
2. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ,

Εφεσείοντες,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Εφεισιβλήτων.

(Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 790).

*Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Συστάσεις προϋσταμένου —
Απόκλιση απόφασης Ε.Δ.Υ. από τη σύσταση — Ειδικά αιτιολογη-
μένα και νόμιμη υπό τις περιστάσεις.*

*Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Έκδηλη υπεροχή — Έννοια — 5
Ειδικά το προαπαιτούμενο της αποδείξεως έκδηλης υπεροχής από
τον αιτητή — Έννοια — Περιστάσεις μη στοιχειοθέτησης της έκδη-
λης υπεροχής στην κριθείσα περίπτωση.*

*Οι αιτητές αμφισβήτησαν την πρωτόδικη απόρριψη των προ- 10
σφυγών τους εναντίον της προαγωγής των ενδιαφερομένων μερών
σε Επόπτες Θαλάμων και συνέχισαν κατ' έφεση την επίδιωξή τους
για ακύρωση της επίδικης απόφασης.*

*Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου απορρίπτοντας την 15
έφεση κατά πλειοψηφία, με απόφαση του Αρτεμίδα, Δ., προς την
οποία συμφώνησαν οι Α. Ν. Λοΐζου, Π. και οι Δικαστές Μαλαχτός,
Δημητριάδης, Χρυσοστομής και Νικήτας και με την οποία διαφώ-
τησε ο Δικαστής Στυλιανίδης ο οποίος, εξέδωσε δική του απόφαση,
διαφωνώντας με την πλειοψηφία τόσο στο σκεπτικό όσο και στο 20
αποτέλεσμα, αποφάσισε ότι:*

1. Το Δικαστήριο συμφωνεί με την κρίση του πρωτόδικου δικαστή. Ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού, επαναλήφθηκε με έμφαση η εισήγηση ότι οι αιτητές έχουν υψηλότερη βαθμολογία σε σύγκριση με τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα. Η βαθμολογία "Λίαν καλώς" είναι 5 ψηλή και δείχνει υπάλληλο με ικανοποιητική απόδοση. Διαφορετική ασφαλώς θα ήταν η κατάσταση στη συγκεκριμένη σύγκριση αν η βαθμολογία των ενδιαφερομένων μερών ήταν κατώτερη του "Λίαν Καλώς". Η σύγκριση της βαθμολόγησης στις επί μέρους παραγράφους δικαιολογεί το εύρημα της εφεσίβλητης ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη είχαν επίσης ψηλή βαθμολογία. Περαιτέρω η πολύ 10 μεγάλη αρχαιότητα των ενδιαφερομένων προσώπων, συναξιολογούμενη με το υπόλοιπα κριτήρια, θα μπορούσε να ληφθεί σοβαρά υπόψη υπέρ τους. Δεν αποτέλεσε όμως, το ρυθμιστικό παράγοντα στην προαγωγή τους. Τούτο τεκμαίρεται αβίαστα από τα 15 πρακτικά της ίδιας της απόφασης που δείχνουν ότι η εφεσίβλητη συστάθμισε την αξία, τα προσόντα και την αρχαιότητα, όπως καθορίζεται στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση **Δημοκρατία ν. Ρούσσος** (1987) 3 Α.Α.Δ. 1217.
2. Είναι γνωστή η αρχή του Διοικητικού Δικαίου ότι για να επέμβει το Δικαστήριο και να ανατρέψει απόφαση του οργάνου που διορίζει ή προάγει σε δημόσιες θέσεις, οφείλει ο αιτών να αποδείξει 20 έκδηλη υπεροχή έναντι των διορισθέντων, ώστε να βγαίνει το συμπέρασμα πως το όργανο έχει υπερβεί τα ακραία όρια της διακριτικής του εξουσίας στην εκτέλεση του καθήκοντός του, να επιλέξει δηλαδή τον καταλληλότερο υποψήφιο.

Αυτό που εννοείται με τη φράση "έκδηλη υπεροχή" έχει επεξηγηθεί από το δικαστή Πική στην υπόθεση **Χ"Σάββα ν. Δημοκρατίας** (1982) 30 3 Α.Α.Δ. 76 και υιοθετηθεί από την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου, την απόφαση της οποίας εξέδωσε ο δικαστής Στυλιανίδης, στην υπόθεση **Χ"Ιωάννου ν. Δημοκρατίας** (1983) 3 Α.Α.Δ. 1041.

Ο Δικαστής Στυλιανίδης διαφώνησε με την πιο πάνω απόφαση 35 και εκδίδοντας δική του απόφαση μειοψηφίας, αποφάσισε ότι:

Οι συστάσεις του Διευθυντή ήταν σύμφωνες με τα στοιχεία των φακέλων και η αιτιολογία της Επιτροπής για παραγνώριση τους δεν 40 ευσταθεί. Το γεγονός ότι ένας δημόσιος υπάλληλος είναι πολύ καλός, δεν συνιστά ειδική αιτιολογία για την παραγνώριση των συστάσεων του Προϊστάμενου για προαγωγή εξαιρέτου υπάλληλου.

Η αρχαιότητα, στα δοσμένα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης, δεν μπορούσε να αποτελεί τον ρυθμιστικό παράγοντα για την

προαγωγή.

Η Επιτροπή ενήργησε αντίθετα με το Νόμο, συμπεριλαμβανομένων και των αρχών του Διοικητικού Δικαίου, παραγνώρισε χωρίς ειδική αιτιολογία νομοθετημένες συστάσεις του Προϊστάμενου του Τμήματος, παραγνώρισε και παρέκαμψε την αξία των αιτητών, όπως εκφράζεται στις εμπιστευτικές εκθέσεις, και άσκησε τη διακριτική της ευχέρεια με ελαττωματικό τρόπο, με κατάχρηση και υπέρβαση εξουσίας.

5

10

Η έφεση απορρίπτεται κατά πλειοψηφία χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

15

Δημοκρατία ν. Παπαμιχαήλ (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 823,

Republic and Another ν. Roussos (1987) 3(B) C.L.R. 1217,

Hadjisavva ν. Republic (1982) 3 C.L.R. 76,

20

Hadjiioannou ν. Republic (1983) 3(B) C.L.R. 1041.

Έφεση.

25

Έφεση εναντίον της απόφασης Δικαστή του Ανώτατου Δικαστηρίου Κύπρου (Λώρης, Δ.) που δόθηκε στις 26 Φεβρουαρίου, 1988 (Αριθμοί Προσφυγών 309/86 και 310/86) με την οποία απορρίφθηκαν οι προσφυγές των εφεσείοντων εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας να προάξει τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα στη θέση Επόπτη Θαλάμων στο Τμήμα Ψυχιατρικών Υπηρεσιών, αντί των αιτητών.

30

Ε. Ευσταθίου, για τους Εφεσείοντες.

35

Α. Παλασάββας, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Εφεσιβλήτους.

Α. Παπαφιλίππου, για το Ενδιαφερόμενο Μέρος 1.

40

Α. Σ. Αγγελίδης, για το Ενδιαφερόμενο Μέρος 2.

Cur. adv. vult.

Α. Ν. ΛΟΪΖΟΥ, Π.: Με την απόφαση που θα εκδώσει ο δικαστής Χρ. Αρτεμίδης συμφωνούν οι: Α. Λοΐζου, Π. και οι δικαστές Μαλαχτός, Δημητριάδης, Χρυσστομής και Νικήτας. Ο δικαστής κ. Στυλιανίδης θα εκδώσει τη δική του απόφαση.

5

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Με την κρινόμενη έφεση σκοπείται η ανατροπή της πρωτόδικης απόφασης που εκδόθηκε στις 26.2.88 από δικαστή του Δικαστηρίου αυτού, ο οποίος απέρριψε τις συνεκδικασθείσες δύο προσφυγές των εφεσειόντων-αιτητών με τις οποίες προσβαλλόταν η απόφαση της εφεσίβλητης-καθ' ης η αίτηση Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, βάσει της οποίας προήχθησαν τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα στη θέση του Επόπτη θαλάμων στο Τμήμα Ψυχιατρικών Υπηρεσιών.

10

15

Ο βασικός λόγος που προβάλλεται για την ακύρωση των προαγωγών είναι η ισχυριζόμενη αποτυχία της εφεσίβλητης στην εκτέλεση του καθήκοντός της να επιλέξει τους καταλληλότερους υποψηφίους για προαγωγή, εφόσον οι εφεσειόντες έχουν, όπως εισηγούνται, έκδηλη υπεροχή έναντι των ενδιαφερομένων μερών.

20

25

Στην ανάλυση και για αιτιολόγηση του πιο πάνω ισχυρισμού, έγινε αναφορά τόσο στο πρωτόδικο Δικαστήριο όσο και ενώπιόν μας στο αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι οι εφεσειόντες βαθμολογήθηκαν στα τελευταία δύο χρόνια (1984, 1985) με ψηλότερη βαθμολογία από αυτή των ενδιαφερομένων μερών και πως έχουν επίσης συστηθεί για προαγωγή στην επίδικη θέση από τον Διευθυντή του Τμήματος, σε αντίθεση με τα ενδιαφερόμενα μέρη για τα οποία δεν προέβη σε οποιοδήποτε σχόλιο. Ειδική αναφορά έγινε στο περιεχόμενη της σύστασης για την αιτήτρια 1, Παρασκευή Ευαγγέλη, που ομολογουμένως ήταν πολύ επαινετική για το έργο της. Στο σημείο αυτό αναφέρουμε παρενθετικά ότι οι αιτητές συστήθηκαν από τον Υπεύθυνο του Τμήματος, Διευθυντή των Ψυχιατρικών Υπηρεσιών, ως η τρίτη και τέταρτος αντίστοιχα για τις τέσσερις θέσεις. Στις δυο πρώτες προήχθησαν άλλα πρόσωπα που δεν έχουν συνενωθεί ως ενδιαφερόμενα στις προσφυγές των αιτητών. Καταγράφεται, λοιπόν, ως εξής η σύσταση του Διευθυντή του Τμήματος, αναφορικά με την αιτήτρια, στα πρακτικά της Ε.Δ.Υ..

30

35

40

“Ως τρίτη συστήνει την Παρασκευή Ζένιου-Ευαγγέλη, της οποίας η αξία είναι πολύ μεγάλη σε σχέση με άλλους και η οποία έχει και προσόντα. Είναι γενική νοσοκόμος. Έχει πάρει υποτροφία για καθυστερημένα παιδιά στο Ηνωμένο Βασίλειο. Εργάζεται στο Παιδοψυχιατρικό, είναι μια πραγματι-

κά καλή υπάλληλος. Έχει πάρει προγράμματα και ο θάλαμος αυτός δουλεύει σαν να μην είναι στο ψυχιατρείο”.

Για την τέταρτη θέση ο Υπεύθυνος του Τμήματος αναφέρει απλώς το όνομα του δεύτερου αιτητή.

5

Η εφεσίβλητη δεν ακολούθησε τις πιο πάνω συστάσεις για τις δυο από τις τέσσερις θέσεις, αλλά προχώρησε στην προαγωγή των ενδιαφερομένων μερών δίδοντας λόγους για την παρέκκλιση της αυτή από τη γνώμη του προϊσταμένου του τμήματος, όπως είχε καθήκον να κάμει βάσει της νομολογίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, που επαναλαμβάνεται και σταχυολογείται στην πρόσφατη απόφαση *Κυπριακή Δημοκρατία ν. Πέτρου Παπαμιχαήλ* (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 823.

10

Δεδομένου ότι το ζήτημα αυτό είναι κατά τη γνώμη μας το πιο ουσιαστικό στην κρινόμενη υπόθεση, παραθέτουμε αυτούσιο το αιτιολογικό της απόφασης της εφεσίβλητης για την παρέκκλισή της από τις συστάσεις του προϊσταμένου του τμήματος.

15

20

“Η Επιτροπή δεν ηδυνήθη όμως να υιοθετήσει τις συστάσεις του Διευθυντή για τους άλλους δύο και αντί αυτών επέλεξε ως καταλληλότερους την Ελένη Κυπριανού και το Χριστόφορο Αγαθοκλέους, οι οποίοι έχουν υψηλές Εμπιστευτικές Εκθέσεις και μεγάλη αρχαιότητα. Συγκεκριμένα και οι δύο ήταν “Λίαν καλοί” σ’ όλα τα χρόνια και στα τελευταία δυο ο Αγαθοκλέους είχε βαθμολογία 4-8-0 το 1984 και 6-6-0 το 1985. Και η Κυπριανού υπολείφθηκε μόνο κατά μια παράγραφο του “Εξαιρετος” (7-5-0) τόσο το 1984 όσο και το 1985. Όσον αφορά την αρχαιότητα, ο Αγαθοκλέους είναι δεύτερος και προηγείται τον Παναγίδη και της Ζένιου-Ευαγγέλη, που συστήθηκαν από το Διευθυντή, κατά 6 1/2 περίπου χρόνια και κατά 11 χρόνια και μερικούς μήνες, αντίστοιχα. Η Κυπριανού επίσης προηγείται του Παναγίδη κατά έξι χρόνια και της Ζένιου-Ευαγγέλη κατά 10 1/2 χρόνια.”

25

30

35

Ο πρωτόδικος Δικαστής απέρριψε τις προσφυγές δίδοντας εκτενώς τους λόγους της τελικής του κρίσης που τους συνοψίζουμε ως εξής: Η εφεσίβλητη αιτιολόγησε πλήρως την απόφασή της να μην ακολουθήσει τις συστάσεις του Υπεύθυνου του Τμήματος. Η αιτιολογία αυτή βασιζόταν στο περιεχόμενο των προσωπικών και εμπιστευτικών φακέλων των υποψηφίων. Συγκεκριμένα οι αιτητές βαθμολογήθηκαν ως “Εξαιρετοι” στα τελευταία δύο χρόνια σε σύγκριση με “Λίαν Καλώς” των ενδιαφερο-

40

5 μένων προσώπων. Η βαθμολόγηση όμως στις επιμέρους παραγράφους, που δίδουν το τελικό αποτέλεσμα της αξιολόγησης των υποψηφίων, δείχνει ελάχιστη διαφορά των αιτητών σε σύγκριση με το ενδιαφερόμενο πρόσωπο 2 και είναι ελαφρώς καλύτερη από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο 1. Όλοι οι υποψήφιοι πληρούσαν τους όρους των σχεδίων υπηρεσίας, ενώ τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα είχαν μεγάλη αρχαιότητα έναντι των αιτητών, αυτή δηλαδή που αναφέρεται στο απόσπασμα που παραθέτουμε πιο πάνω από την απόφαση της εφεσίβλητης.

10 Η τελική ετυμηγορία του πρωτόδικου δικαστή, βάσει της οποίας και απορρίφθηκε η προσφυγή, ήταν ότι οι αιτητές δεν απέδειξαν έκδηλη υπεροχή έναντι των ενδιαφερομένων μερών για να επέμβει το διοικητικό Δικαστήριο και να ανατρέψει την επίδικη απόφαση της εφεσίβλητης.

20 Συμφωνούμε με την κρίση του πρωτόδικου δικαστή. Ενώπιόν μας επαναλήφθηκε με έμφαση η εισήγηση ότι οι αιτητές έχουν ψηλότερη βαθμολογία σε σύγκριση με τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα. Η γνώμη μας είναι πως η βαθμολογία “Λίαν καλώς” είναι ψηλή και δείχνει υπάλληλο με ικανοποιητική απόδοση. Διαφορετική ασφαλώς θα ήταν η κατάσταση στη συγκεκριμένη σύγκριση αν η βαθμολογία των ενδιαφερομένων μερών ήταν κατώτερη του “Λίαν Καλώς”. Η σύγκριση της βαθμολόγησης στις 25 επί μέρους παραγράφους δικαιολογεί το εύρημα της εφεσίβλητης ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη είχαν επίσης ψηλή βαθμολογία. Περαιτέρω η πολύ μεγάλη αρχαιότητα των ενδιαφερομένων προσώπων, συναξιολογούμενη με το υπόλοιπα κριτήρια, θα μπορούσε να ληφθεί σοβαρά υπόψη υπέρ τους. Δεν αποτέλεσε 30 όμως, κατά τη γνώμη μας, το ρυθμιστικό παράγοντα στην προαγωγή τους. Τούτο τεκμαίρεται αβίαστα από τα πρακτικά της ίδιας της απόφασης που δείχνουν ότι η εφεσίβλητη συστάθμισε την αξία, προσόντα και αρχαιότητα, όπως καθορίζεται στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση **Δημοκρατία v. Ρούσσο** (1987) 3 Α.Α.Δ. 1217.

40 Είναι γνωστή η αρχή του Διοικητικού Δικαίου ότι για να επέμβει το Δικαστήριο και να ανατρέψει απόφαση του οργάνου που διορίζει ή προάγει σε δημόσιες θέσεις, οφείλει ο αιτών να αποδείξει έκδηλη υπεροχή έναντι των διορισθέντων, ώστε να βγαίνει το συμπέρασμα πως το όργανο έχει υπερβεί τα ακραία όρια της διακριτικής του εξουσίας στην εκτέλεση του καθήκοντός του, να επιλέξει δηλαδή τον καταλληλότερο υποψήφιο. Επειδή όμως αισθανόμαστε πως η αιτήτρια Παρασκευή Ευαγγέ-

λη έδειξε ισχυρή υποψηφιότητα έναντι των ενδιαφερομένων μερών, λόγω της θερμής σύστασης του Υπεύθυνου του Τμήματος, προχωρούμε να κάμουμε αναφορά σε ένα σχετικό απόσπασμα από το Σύγγραμμα του Στασινόπουλου “μαθήματα Διοικητικού Δικαίου” (έκδοση 1957) σελίδα 315:

5

“Η Επιτροπή, αφού ελέγξει τα υποβληθέντα δικαιολογητικά, εκλέγει τους καταλληλότερους εκ των υποψηφίων σταθμίζουσα τα τε τυπικά και τα ουσιαστικά προσόντα, οίον πτυχία σπουδών, προϋπηρεσίαν, προσθέτους γνώσεις, πιστοποιητικά ικανότητας εκδιδόμενα παρ’ αξιολόγων πηγών κ.λπ. Περί την στάθμισιν των προσόντων τούτων κέκτηται η επιτροπή διακριτικήν εξουσίαν, αλλά, παρά την διακριτικήν ταύτην εξουσίαν ήν κέκτηται, δεν δύναται να προβή εις αυθαίρετον και αδικαιολόγητον προτίμησιν του συγκεντρούντος προδήλως ολιγώτερα προσόντα, παραγνωρίζουσα τον προδήλως ικανώτερον. Η διακριτική της εξουσία υπόκειται εις την συνήθη δέσμευσιν παντός οργάνου, όπως μη υπερβαίνη τα άκρα όρια της χορηγηθείσης αυτώ υπό του νόμου διακριτικής εξουσίας.”

10

15

20

Αυτό που εννοείται με τη φράση “έκδηλη υπεροχή” έχει επεξηγηθεί από τον δικαστή Πική στην υπόθεση **X’Σάββα ν. Δημοκρατίας** (1982) 3 Α.Α.Δ. σελ. 76 και υιοθετηθεί από την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου, την απόφαση της οποίας εξέδωσε ο δικαστής Στυλιανίδης, στην υπόθεση **X’Ιωάννου ν. Δημοκρατίας** (1983) 3 Α.Α.Δ. 1041 (βλ. σελίδα 1046). Το σχετικό απόσπασμα έχει ως εξής, σε μετάφραση:

25

“Επειδή με τη φράση ‘έκδηλη υπεροχή’ εννοείται η υπεροχή ενός προσώπου, για να ευσταθήσει τέτοιου είδους ισχυρισμός πρέπει να είναι αυταπόδεικτος και προφανής από την εξέταση των φακέλων των υποψηφίων. Η υπεροχή πρέπει να είναι τέτοιας φύσης που να βγαίνει από κάθε άποψη από το συνδυασμένο αποτέλεσμα της αξίας, προσόντων και αρχαιότητα των προσώπων που συναγωνίζονται για προαγωγή με άλλες λέξεις, πρέπει να βγαίνει ως αναντίρρητο γεγονός τόσο πειστικό που να εντυπωσιάζει κάποιο από την πρώτη ματιά.”

30

35

Η έφεση επομένως απορρίπτεται δίχως έξοδα.

40

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Με την έφεση αυτή προσβάλλεται Απόφαση Δικαστή του Δικαστηρίου τούτου, που, στην άσκηση πρωτοβάθμιας δικαιοδοσίας, απόρριψε τις προσφυγές των εφεσειό-

5 ντων-αιτητών με τις οποίες ζητούσαν την ακύρωση της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, (η "Επιτροπή"), ημερομηνίας 27 Μαρτίου, 1986, για προαγωγή των ενδιαφερομένων μερών στη μόνιμη θέση Επόπτη/Επόπτριας Θαλάμων, Ψυχιατρικές Υπηρεσίες.

Η Τμηματική Επιτροπή σύστησε 16 υποψηφίους - 4 για κάθε θέση.

10 Η Επιτροπή αποφάσισε να λάβει υπόψη της ακόμα 5 υποψηφίους.

15 Στη συνεδρία της Επιτροπής της 27ης Μαρτίου, 1986, ο Προϊστάμενος του Τμήματος - Διευθυντής Ψυχιατρικών Υπηρεσιών - έκαμε τις πιο κάτω συστάσεις:-

"Με βάση τα τρία κριτήρια στο σύνολό τους συστήνει τον Κυριάκο Αραούζο.

20 Ως δεύτερη συστήνει τη Φλωρεντία Πετρίδου, αφού έλαβε υπόψη την αξία, τα προσόντα και την αρχαιότητα.

25 Ως τρίτη συστήνει την Παρασκευή Ζένιου-Ευαγγέλη, της οποίας η αξία είναι πολύ μεγάλη σε σχέση με άλλους και η οποία έχει και προσόντα. Είναι γενική νοσοκόμος. Έχει πάρει υποτροφία για καθυστερημένα παιδιά στο Ηνωμένο Βασίλειο. Εργάζεται στο Παιδοψυχιατρικό και είναι μια πραγματικά καλή υπάλληλος. Έχει πάρει προγράμματα και ο θάλαμος αυτός δουλεύει σαν να μην είναι στο Ψυχιατρείο.

30 Για την τέταρτη θέση συστήνει το Χαράλαμπο Παναγίδη."

35 Η Επιτροπή, αφού αναφέρθηκε στα απαιτούμενα προσόντα, το προσόν πλεονέκτημα, τις εμπιστευτικές εκθέσεις και αρχαιότητα των υποψηφίων, κατάληξε στην προσβαλλόμενη απόφαση, το ουσιώδες μέρος της οποίας έχει:-

40 "Με βάση τα πιο πάνω, η Επιτροπή υιοθέτησε τις συστάσεις του Διευθυντή όσον αφορά τη Φλωρεντία Πετρίδου και τον Κυριάκο Αραούζο.

Η Επιτροπή δεν ηδυνήθη όμως να υιοθετήσει τις συστάσεις του Διευθυντή για τους άλλους δύο και αντί αυτών επέλεξε ως καταλληλότερους την Ελένη Κυπριανού και το Χριστόφορο

Αγαθοκλέους, οι οποίοι έχουν υψηλές Εμπιστευτικές Εκθέσεις και μεγάλη αρχαιότητα. Συγκεκριμένα και οι δύο ήταν "Λίαν Καλοί" σ' όλα τα χρόνια και στα τελευταία δύο ο Αγαθοκλέους είχε βαθμολογία 4-8-0 το 1984 και 6-6-0 το 1985, και η Κυπριανού υπολείφθηκε μόνο κατά μια παράγραφο του 'Εξαιρέτος' (7-5-0) τόσο το 1984 όσο και το 1985. Όσον αφορά την αρχαιότητα, ο Αγαθοκλέους είναι δεύτερος και προηγείται του Παναγίδη και της Ζένιου-Ευαγγέλη, που συστήθηκαν από το Διευθυντή, κατά 6 1/2 περίπου χρόνια και κατά 11 χρόνια και μερικούς μήνες, αντίστοιχα. Η Κυπριανού επίσης προηγείται του Παναγίδη κατά έξι χρόνια και της Ζένιου-Ευαγγέλη κατά 10 1/2 χρόνια.

Συμπερασματικά η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ενώπιόν της ουσιώδη στοιχεία, έκρινε με βάση τα καθιερωμένα κριτήρια στο σύνολό τους (αξία, προσόντα, αρχαιότητα) ότι οι παρακάτω υπερέχουν των άλλων υποψηφίων και αποφάσισε να τους προαγάγει σαν τους πιο κατάλληλους στη μόνιμη (Τακτ. Προϋπ.) θέση Επόπτη/τριας Θαλάμων, Ψυχιατρικές Υπηρεσίες, από 15.4.86:

1. ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ Χριστόφορος
2. ΑΡΑΟΥΖΟΣ Κυριάκος Κ.
3. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ Ελένη Δ.
4. ΠΕΤΡΙΔΟΥ Φλωρεντία."

Η νομιμότητα της προαγωγής των Αραούζου και Πετρίδου δεν προσβλήθηκε, ούτε αμφισβητήθηκε.

Οι αιτητές, με ξεχωριστές προσφυγές, Αρ. 309/86 και 310/86, που συνεκδικάστηκαν, ζήτησαν την ακύρωση της προαγωγής των Αγαθοκλέους Χριστόφορου (ενδιαφερόμενο μέρος 1) και της Κυπριανού Ελένης (ενδιαφερόμενο μέρος 2).

Οι λόγοι ακυρότητας που προβλήθηκαν είναι:-

1. Η Επιτροπή δίχως ειδική αιτιολογία παραγνώρισε και δεν ακολούθησε τις συστάσεις του Προϊσταμένου.
2. Η Επιτροπή παραγνώρισε την αξία των αιτητών όπως αντικατοπτρίζεται στις εμπιστευτικές εκθέσεις.
3. Η Επιτροπή παράλειψε να επιλέξει για προαγωγή τους καταλληλότερους υποψηφίους, με βάση τα νομοθετημένα κριτήρια, και απέδωσε υπέρμετρη βαρύτητα στην αρχαιότητα.

Ο πρωτόδικος Δικαστής στο σκεπτικό της απορριπτικής του

Απόφασης είπε ότι η σύσταση του Προϊσταμένου δεν αντιπροσώ-
 5 πεινε την πραγματικότητα, γιατί οι αιτητές ήταν περίπου ισάξιοι με
 το ενδιαφερόμενο μέρος 2 και περιθωριακά καλύτεροι από το εν-
 10 διαφερόμενο μέρος 1 και ότι η Επιτροπή αιτιολόγησε την απόφασή
 της να μην ακολουθήσει τις συστάσεις του Προϊσταμένου με βάση
 το περιεχόμενο των εμπιστευτικών εκθέσεων των υποψηφίων.

Η αξία των υποψηφίων αντικατοπτρίζεται κυρίως στις εμπι-
 10 στευτικές εκθέσεις.

Η όλη σταδιοδρομία του υπαλλήλου πρέπει να λαμβάνεται υπό-
 15 ψη, ειδικά όμως οι τελευταίες εμπιστευτικές εκθέσεις. (Βλ., μεταξύ
 άλλων, *Jacovos L. Iacovides and The Republic of Cyprus
 through the Public Service Commission* (1966) 3 C.L.R. 212, 221·
 20 *Andreas HjiGregoriou v. Republic (Public Service Commission)*
 (1975) 3 C.L.R. 477, 483· *Odysseas Georghiou v. Republic (Public
 Service Commission)* (1976) 3 C.L.R. 74, 82· *Papantoniou and
 Another v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 64, 73.)

Η γενική αξιολόγηση λαμβάνεται υπόψη - "εξαιρετος", "πολύ
 25 καλός", "καλός" - και όχι οι επί μέρους βαθμολογίες.

Στην υπόθεση *Republic v. Roussos* (1987) 3 C.L.R. 1217, η
 25 Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου στη σελ. 1224 είπε:-

"Firstly, we should stress that what really matters is the general
 30 picture presented by the overall grade in the report, on the basis
 of the aggregate effect of the evaluations of a public officer
 regarding particular rateable items, and not the arithmetical
 formula of how many times as regards such items a candidate had
 been rated as 'excellent' or 'very good', or 'good' etc.

In other words, if there are being compared the confidential
 35 reports regarding two public officers for the same year and the
 overall grade for that year for both of them is 'excellent' we do
 not think much weight should be attached to whether this overall
 grade of 'excellent' in respect of one of them has been reached
 through his having more 'excellent' than 'very goods' in relation
 40 to particular rateable items as compared to the other public
 officer who has, also, an overall grade of 'excellent' but with less
 'excellent' and more 'very good' ratings as regards particular
 items. Because it must not be lost sight of that it is dangerous to
 embark on these numerical comparisons independently of the
 nature of the items in respect of which an officer is rated as

'excellent' or 'very good' since such items do differ in significance depending on the qualities to which they relate.

Secondly, it is true that the whole career of an officer should be taken into account, so that a complete picture about him may be formed, but it cannot be said that there is being entailed a wrong exercise of the relevant discretionary powers if the recent reports are relied upon more than the older ones, because it cannot be denied that the recent reports present a picture which is more relevant on the date on which the selection of the candidate to be promoted or appointed is made." 5 10

Οι Αραούζος, Πετρίδου και οι εφεσεϊόντες είναι οι μόνοι από τους 21 υποψηφίους που τα τελευταία χρόνια είχαν εξαιρετες εμπιστευτικές εκθέσεις. 15

Η εφεσεϊούσα Ζένιου-Ευαγγέλη αξιολογήθηκε "εξαιρετη" για τα έτη 1983, 1984 και 1985 και ο εφεσεϊών Παναγίδης "εξαιρετος" για τα έτη 1984 και 1985. Τα ενδιαφερόμενα μέρη δεν ήταν "εξαιρετοι" σε κανένα χρόνο. Σύγκριση των επί μέρους βαθμολογιών των αιτητών και των ενδιαφερομένων μερών από το 1979 που καθιερώθηκε ο νέος τύπος εκθέσεως μέχρι και το 1985, εάν ήταν επιτρεπτή, δεικνύει πρόδηλη υπεροχή των εφεσεϊόντων - αιτητών. 20

"Αγαθοκλέους Χριστόφορος	1979	1-11-0	25
	1980	1-10-1	
	1981	3-8-1	
	1982	3-9-0	
	1983	4-8-0	
	1984	4-8-0	30
	1985	6-6-0	

Κυπριανού Ελένη Δ.	1979	2-10-0	
	1980	2-10-0	
	1981	4-8-0	35
	1982	--	
	1983	--	
	1984	7-5-0	
	1985	7-5-0	

Ζένιου-Ευαγγέλη Παρασκευή	1979	4-8-0	
	1980	5-7-0	
	1981	6-6-0	
	1982	7-5-0	40

1983	9-3-0
1984	8-4-0
1985	8-4-0"

5 Η υποψήφια αυτή το 1983, 1984 και 1985 είχε γενική βαθμολογία "εξάριτος" στις εμπιστευτικές εκθέσεις.

"Παναγίδης Χαράλαμπος Θ. 1979 3-8-1

10	1980	5-7-0
	1981	6-6-0
	1982	7-5-0
	1983	7-5-0
	1984	8-4-0
15	1985	8-4-0"

Με βάση τη νομολογία, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, οι εφεσείοντες-αιτητές στο κριτήριο "αξία" ήταν πρόδηλα υπέρτεροι των ενδιαφερόμενων μερών σε όλη τη σταδιοδρομία τους.

20

Η σύσταση του Τμηματάρχη ήταν πάντοτε ξεχωριστό στοιχείο κρίσεως. (Βλ. **Κυπριακή Δημοκρατία ν. Αργυρούλλας Βασιλείου** (1990) 3 Α.Α.Δ. 226).

25 Οι συστάσεις του Προϊσταμένου του Τμήματος νομολογιακά, και με το Άρθρο 44(3) των περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων 1967 έως 1987, αποτελούν ουσιώδες στοιχείο προσδιορισμού της αξίας των υποψηφίων και δεν μπορούν να παραγνωριστούν από την Επιτροπή χωρίς ειδική αιτιολογία. (Βλ. **Michael Theodossiou and The Republic (Public Service Commission)** 2 R.S.C.C. 44· **Andreas Lardis v. Republic (Public Service Commission)** (1967) 3 C.L.R. 64· **Costas Hadjiconstantinou and Others v. Republic (Public Service Commission)** (1973) 3 C.L.R. 65· **Emanouel Petrides v. Public Service Commission** (1975) 3 C.L.R. 284· **Republic v. Haris** (1985) 3 C.L.R. 106· **The Republic of Cyprus and Another v. Georghios Kastellanos** (1988) 3(C) C.L.R. 2249, **Haris v. Republic** (1989) 3(A) C.L.R. 147).

40 Όπως έχει λεχθεί στην υπόθεση **Republic v. Haris** (ανωτέρω), ο Προϊστάμενος του Τμήματος είναι σε θέση να εκτιμήσει τις απαιτήσεις της θέσης που πρόκειται να πληρωθεί και τις ικανότητες του υποψηφίου για να εκτελεί τα καθήκοντα της θέσης.

Η σύσταση του Προϊσταμένου του Τμήματος, αν είναι ασύμ-

φωνη με την εικόνα που παρουσιάζεται στις εμπιστευτικές εκθέσεις, πρέπει να παραγνωρίζεται ή να της αποδίδεται περιορισμένη βαρύτητα, ανάλογα με την έκταση της ασυμφωνίας. (Βλ. **Republic v. Koufettas** (1985) 3 C.L.R. 1950, σελ. 1960).

5

Τα νομοθετημένα κριτήρια για τις προαγωγές είναι αξία, προσόντα, αρχαιότητα. Ο λόγος που έδωσε η Επιτροπή για την παραγνώριση της σύστασης του Διευθυντή, ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν υψηλές εμπιστευτικές εκθέσεις, είναι αστήρικτος και αντίθετος με τα στοιχεία των φακέλων που είχε ενώπιόν της. Η βαθμολογία των εφεσειόντων-αιτητών ήταν, σε έκταση χρόνου και σε ύψος, πάντοτε υπέρτερη από τη βαθμολογία των ενδιαφερομένων μερών.

10

- Έχει νομολογηθεί ότι το κριτήριο "αξία" έχει τη μεγαλύτερη βαρύτητα και ότι η αρχαιότητα κλείνει την πλάστιγγα μόνο όταν οι υποψήφιοι είναι ισάξιοι στα άλλα κριτήρια.

15

Στην υπόθεση **Republic v. Haris**, (ανωτέρω), στη σελ. 110 ειπώθηκε από την Ολομέλεια:-

20

"The claim of officers to promotion should be considered on the basis of merit, qualifications and seniority. Merit should carry the most weight because the functions of a public office are better performed in the general interests of the public by a public officer better in merit than seniority or qualifications - (**Menelaou v. The Republic** (1969) 3 C.L.R. 36, at p. 41)."

25

Στην υπόθεση **Republic v. Roussos**, (ανωτέρω), έγινε αναφορά στην προηγούμενη νομολογία, περιλαμβανομένων και των υποθέσεων **Georghiou v. Republic**, (ανωτέρω), και **Republic v. Zachariades** (1986) 3 C.L.R. 852, και το Δικαστήριο κατάληξε στη σελ. 1222:-

30

"On the other hand, there is nothing in the **Zachariades** case to prevent giving effect to the dictum in the **Menelaou** case, supra, which was adopted by the **Haris** case, that 'merit should carry the most weight', so long this is not misunderstood to mean that merit should invariably be treated, in an inflexible way, as being exclusively the decisive criterion, because, in view of the judgments in the **Georghiou, Ierides** and **Christou** cases, supra, there may exist situations in the special circumstances of which, and provided that there are not overstepped the limits of the proper exercise of the relevant discretionary powers, a criterion other than merit may be found to be more important than the

35

40

others. But it is, indeed, obvious that cogent reasons should be given in order to justify why merit has not been treated in a particular case, in view of the existence of special circumstances, as carrying the most weight."

5

Οι συστάσεις του Διευθυντή ήταν σύμφωνες με τα στοιχεία των φακέλων και η αιτιολογία της Επιτροπής για παραγνώριση τους δεν ευσταθεί. Το γεγονός ότι ένας δημόσιος υπάλληλος είναι πολύ καλός, δεν συνιστά ειδική αιτιολογία για την παραγνώριση των συστάσεων του Προϊσταμένου για προαγωγή εξαιρέτου υπαλλήλου.

10

Η αρχαιότητα, στα δοσμένα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης, δεν μπορούσε να αποτελεί τον ρυθμιστικό παράγοντα για την προαγωγή.

15

Η Επιτροπή ενήργησε αντίθετα με το Νόμο, συμπεριλαμβανομένων και των αρχών του Διοικητικού Δικαίου, παραγνώρισε χωρίς ειδική αιτιολογία νομοθετημένες συστάσεις του Προϊσταμένου του Τμήματος, παραγνώρισε και παράκαμψε την αξία των αιτητών, όπως εκφράζεται στις εμπιστευτικές εκθέσεις, και άσκησε τη διακριτική της ευχέρεια με ελαττωματικό τρόπο, με κατάχρηση και υπέρβαση εξουσίας.

20

Για τους πιο πάνω λόγους θα επέτρεπα την έφεση και θα ακύρωνα τις προσβαλλόμενες προαγωγές των ενδιαφερομένων μερών.

25

Η έφεση απορρίπτεται κατά πλειοψηφία χωρίς έξοδα.